

Всеукраїнська громадсько-політична і літературна газета

КРИМСЬКА СВІТГАЗІДА

Видається у Сімферополі

№ 4 Четвер, 28 січня 1993 року

ЦІНА 5 КРБ.

Економіка та енергетика України: проблеми і перспективи

1. РИНКОВИЙ МЕХАНІЗМ: КОМУ ЙОГО КОНСТРУЮВАТИ?

Цивілізований ринок — це добре керовано економічна система, що не терпить некомпетентності, неузгодженості, непередбачивості. Як нам позбутися цих вад, як використати світовий досвід?

Предметний аналіз соціальних проблем, економічного життя, господарських механізмів — один з основових напрямів роботи редакції «Кримської світгазіди». Для цього ми хотіли надати слово всім, хто має розумні думки, у кого є ділові пропозиції щодо устрою нашого життя.

Сьогодні ми розпочинаємо оприлюднення циклу статей про проблеми переходу до ринкової економіки в Україні, написаних генеральним директором енергомонополії об'єднання «Крименерго» Ярославом Шлаком. Він викладає свої міркування щодо створення ринкових механізмів, про світовий досвід у цій галузі. В наступних статтях — проблеми організації заробітної плати в Україні, шляхи пдвищення ефективності сільського господарства, енергетики, погляд на проблеми виходу з кризи економіки Криму.

НЕ ВАРТО детально описувати стан економіки України, на ястрібі людей, які в ситуацію, що створилася на споживчому ринку та в сфері виробництва. Всім зрозуміло і без цього, що терміново потрібні конкретні пропозиції і активні дії по виходу з кризового стану. Кабінет міністрів України поки що таємою концепції оздоровлення економіки та програми дій не подає. Вони лише в стадії підготовки. Автор думки, що його думки — це одне з багатьох пропозицій, але сподівається, що, як висновки з аналогії реальній практики, вони не позбавлені сенсу і спроможні стати частинкою великої урядової програми, прилучитися до великого спрямування відродження України...

1.

НАША економіка хвора багатьма хворобами, і лікування може бути лише комплексним, спрямованим по кількох напрямках та за умови правильного діагнозу. Який же він?

Основна біда сьогодні — спад виробництва у промисловості, так і в сільському господарстві. Чому його не вдається подолати? Найбільш поширене твердження про його причину — «рооза Союзу і розкид економічних взаємів між підприємствами — має певний сенс, але зовсім не є основним фактором процесу, як дехто хоче зробити».

Основні причини кризи: перехід ще за часів Союзу від централізованої до ринкової економіки без підготовки, без створення ринкової інститутів. Не вміючи плавати і не знаючи глубини басейну, ми штурбували у воду, відринились об до і тепер, корчаться од болю, безконтрольно борсемось, сподіваючись не втонути. Та ж саме результат чекає нас і при тому варіанті, коли б Союз Існував — хіба що трохи повільніше?

Неподумана конверсія привела до різкого зменшення виробництва на підприємствах оборонного комплексу, який становив більше половини економічного потенціалу;

припинення постачань з країн колишньої Ради Економічного Взаємодопомоги та інших держав через брак у нас вільно конвертованої валюти;

неподумана конверсія радіоелектронічної шкідливих підприємств, раптово зупинка виробництва у так званих «гарячих точках» в умовах, коли більшість продукції не мала підприємств;

«Розлад Союзу» — акція політична. Вона б не мала таких катастрофічних наслідків, якби у нас до того була нормальна економіка. Коли тепер казують про розрив економічних взаємів як наслідок розладу імперії, то це лише половина правди, бо їх у споживчому розумінні цього слова у нас і не було. Було всеєскількі Держплан і Держпостач, які чимали на тутнішні і безупішніші намагалися зберігати мільйони економічних ниток. І ось вони зникли. Підприємства залишилися самі на сам. Розробування комплетуючих та запчастин, скрінів, пальми за такою умовою і позицією було перетворено на катастрофу. Можжя змісту створення ринкових механізмів, взаємодіїнні, змісту застосування енергетичних з'єднань розвели

по енергетіці в США! Чи маємо ми сьогодні такі органи? Ні. То як же можна було це в 1992 році відпустити ціни, коли немає державного нагляду за їх рівнем? Коли немає державного регулювання діяльності монополістів, тим більше, що в нас було монополізоване головне — виробництво всіх видів енергії. В справжніх ринкових умовах монополіст не може мати диктором, він може мати договірні ціни лише в обопільної згоді з покупцем. Він не має права відмовити покупцю в продажу своєї продукції за встановленими державою цінами. Отже, саме створення таких органів в центрі і на місцях, налагодження їхньої роботи, підготовка нормативних документів для розподілу виробників на конкурентів та монополістів — налагоджування по дорозі до справжнього ринку.

Інша питання — як в ринковій струкці партнерам знайти один одному? Колись це робив Держплан, які продуцують винਪускати, кому відрівняти, за якою ціною, звідки одержувати скрінину і почім — це не цікавило виробника. Все це диктувалося зовнішнім. Тепер виробник має право вирішувати це сам. І виришує — методом етикус: тинклунись туди, тинклунись сюди, дівась, дівоманись, Кам'яній вік! Для створення партнерських зв'язків потрібна широка і розгалужена мережа спеціальних маркетингових структур. Не бріж, але на створення яких у нас уже минула, а саме посерединціх організацій, які в зоні діяльності як засновників один в одному централізованої до ринкової економіки. Але в чому він має поглати? Немає Держплану і Держпостачу, якіх структур на місцях, але й немає й ринкових механізмів. А третього, як відомо, не було. В результаті ми маємо не цивілізований ринок, а заекономічний наслідок: безсистемні, неподумані дільністі цілі племінів політик і громадян — відмінної відмінності, але підскіпні відмінності, які лише форми не доводяться використовувати — витрачати величезні кошти на відрядження, телефонні переваги, факсові та телеграфні пересилання, тим більше, що монополістів-з'єднівців не соромляться заглядати в кишеню споживачам своїх послуг, користуючись тією ж безконтрольністю з боку держави. Маркетинговій системі немає й ніхто не створює. Сама жона буде формуватися десятки років...

Я КИМ же шляхом треба йти? Відповідь, здається, лежить на поверхні — треба забезпечити розумний переход від централізованої до ринкової економіки. Але в чому він має поглати? Немає Держплану і Держпостачу, якіх структур на місцях, але й немає й ринкових механізмів. А третього, як відомо, не було. В результаті ми маємо не цивілізований ринок, а заекономічний наслідок: безсистемні, неподумані дільністі цілі племінів політик і громадян — відмінної відмінності, але підскіпні відмінності, які лише форми не доводяться використовувати — витрачати величезні кошти на відрядження, телефонні переваги, факсові та телеграфні пересилання, тим більше, що монополістів-з'єднівців не соромляться заглядати в кишеню споживачам своїх послуг, користуючись тією ж безконтрольністю з боку держави. Маркетинговій системі немає й ніхто не створює. Сама жона буде формуватися десятки років...

2.

Я КИМ же шляхом треба йти? Відповідь, здається, лежить на поверхні — треба забезпечити розумний

переход від централізованої до ринкової економіки. Але в чому він має поглати? Немає Держплану і Держпостачу, якіх структур на місцях, але й немає й ринкових механізмів. А третього, як відомо, не було. В результаті ми маємо не цивілізований ринок, а заекономічний наслідок: безсистемні, неподумані дільністі цілі племінів політик і громадян — відмінної відмінності, але підскіпні відмінності, які лише форми не доводяться використовувати — витрачати величезні кошти на відрядження, телефонні переваги, факсові та телеграфні пересилання, тим більше, що монополістів-з'єднівців не соромляться заглядати в кишеню споживачам своїх послуг, користуючись тією ж безконтрольністю з боку держави. Маркетинговій системі немає й ніхто не створює. Сама жона буде формуватися десятки років...

3.

ПЕРШ НІЖ перейти до підприємництва, зробити чесливий аналіз стану виробництва. Значна частина підприємств, втративши поставки комплектуючих з РСР та інших країн СНД, почала залізати робочу силу, передішовши на скорочений графік роботи, звелія зарплати на рівень пенсії. Для ринкової системи скорочення виробництва при такому дебіфіті товарів, як у нас, — нонсенс. Знані частини наших оборонних заводів, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які для цього потрібні рушії? Сили! Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

Чи є відхід? Насад, до північної економіки, якперед, да ринку! Затрати приблизно 10% від підприємств, які втратили робочу силу, передішовши на скорочений графік роботи, звелія зарплати на рівень пенсії. Для ринкової системи скорочення виробництва при такому дебіфіті товарів, як у нас, — нонсенс. Знані частини наших оборонних заводів, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які для цього потрібні рушії? Сили! Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

4.

ПЕРШ НІЖ перейти до підприємництва, зробити чесливий аналіз стану виробництва. Значна частина підприємств, втративши поставки комплектуючих з РСР та інших країн СНД, почала залізати робочу силу, передішовши на скорочений графік роботи, звелія зарплати на рівень пенсії. Для ринкової системи скорочення виробництва при такому дебіфіті товарів, як у нас, — нонсенс. Знані частини наших оборонних заводів, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які для цього потрібні рушії? Сили! Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

5.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників. Причому кожен з них діє підприємством, яким він є.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

6.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

7.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

8.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

9.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

10.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

11.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

12.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

13.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

14.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

15.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

16.

ОНОВА РІЧ — конкуренція виробників, які вже зупинилися, знову виникають у нас. Які зможуть бути виконавчі системи? Тому наші дрохи до ринку належать безсистемними блогунськими...

17.

ОНОВА Р

